

«Mottakernavn»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»
«Kontakt»

Saksbehandlar, innvalstelefon

Magnus Johan Steinsvåg, 5557 2325

Oppstart av supplerande vern av Sævarhagsvikjo og Hovaneset i Stord kommune

Vi melder oppstart av supplerande vern av området Sævarhagsvikjo og Hovaneset i Stord kommune. jf. naturmangfaldlova § 42 og kapittel V.

Det samla arealet er på om lag 158 dekar og består av trua og svært viktig natur knytt til seminaturleg eng og fuglerike gruntvassområde. For å informere lokalt om verneframlegget inviterer vi til ope informasjonsmøte allereie på tysdag den 5. mars. Frist for uttale er 12. april 2024.

Nasjonalt oppdrag

Verneframlegget er ein del av det nasjonale oppdraget «Bevaring av verdifull natur» som omfattar oppretting av tre nye nasjonalparkar og 22 mindre område i Vestland. Eitt av desse er Sævarhagsvikjo og Hovaneset på Stord. Parallelt med dette sender vi ut oppstartsmelding for gruntvassområdet Leiro på Huglo i Stord.

Føremålet med vern av Sævarhagsvikjo og Hovaneset vil vere å ta vare på trua, sjeldan og sårbar natur, jf. naturmangfaldlova § 37 a.

Trua og sårbar natur

Naturbeitemark er ei seminaturleg eng med langvarig hevd gjennom beiting, og er utan fysiske spor etter pløying eller gjødsling. Det gjev gode levekår for svært mange artar. Naturbeitemarka på Hovaneset er ei av dei mest artsrike og verdifulle naturbeitemarkane i landet. Særleg viktig er beitemarka for beitemarksoppar, og til no er om lag 90 artar registrert og mange av desse er trua.

Like ved ligg Sævarhagsvikjo som er det største marine gruntvassområdet i Sunnhordland. Arealet består av evje og leirbotn og utgjer eit svært viktig raste- og beiteområde for ender og vadefuglar. Heile 23 artar vadefuglar og 22 artar av andefuglar er registrerte på lokaliteten.

Lite verna frå før

Naturbeitemark er ein trua naturtype (VU) og det er svært dårleg vernedekning av naturtypen i Vestland. Historisk har gruntvassområde blitt utsett for ulike typar inngrep, men i nyare tid er dette presset redusert. Derfor er ikkje naturtypen «grunn marin sedimentbotn» lista som nasjonalt trua. Dette er likevel ein naturtype som er viktig for svært mange artar, sjølv om den er sjeldan i Vestland og i liten grad er tatt vare på gjennom vern.

Naturkrise også i Vestland

Globalt, så vel som lokalt i Vestland står vi over for ei naturkrise like alvorleg som klimakrisa. Tap av natur til utbygging er den viktigaste enkeltårsaka. Områdevern sikrar at viktig natur ikkje blir øydelagt, og er difor eit av våre viktigaste verktøy i møte med naturkrisa.

Områda som no verneoppdraget for Vestland, skal bidra til å dekke manglane i eksisterande verneplanar. Ved å bevare desse områda som dei er, kan dei bidra til at vi når dei nasjonale måla om bevaring av eit representativt utval av norsk natur for kommande generasjonar og om å ta vare på trua artar og naturtypar.

Vern av skog

Vi er i dialog med ein grunneigarar på Haga som har om lag 9 dekar med skog innafor verneframlegget. Vi er også i samtale med skogeigarforeiningane AT Skog og Norskog. Skog er ein arealtype som er i særstilling og der alt vern skjer etter ordninga frivillig skogvern. Det gjer at vern av skog i samband med dette oppdraget også skal vere frivillig. Eigar kan takke nei til vern av skogarealet seinare i prosessen om ein ønskjer det, då vil skogarealet ikkje bli tatt med i vidare arbeid.

Planstatus

Basert på forslag til avgrensing av verneframlegget, er arealføremålet i kommuneplanen sin arealdel gjennomgåande Landbruk, Natur og Friluftsområde (LNRF). I tillegg er det eit mindre areal heilt i sør med føremål småbåthamn som endå ikkje er utbygd. Kor ei vernegrense vil gå her vert avklart i vidare prosess. Store delar av områdeforslaget er omfatta av ulike omsynssoner i kommuneplanen: «bevaring naturmiljø», «bevaring kulturmiljø» og «landskap».

Dialog om kandidatområda

Statsforvaltaren arrangerte eit felles informasjonsmøte med alle kommunane som husar kandidatområde for vern den 28. april 2023. Sakshandsamar hos oss var også og informerte om oppdraget til utval for plan og utvikling i Stord kommune 29. juni 2023. Etter det vart det sendt brev med orientering av oppdraget til grunneigarane 10. oktober 2023. Det har vore god dialog med kontaktperson i kommunen om oppdraget.

Med bakgrunn den dialogen vi har hatt med Stord kommune, vurderer vi området er klart for formell oppstart av vernearbeid.

Konsekvensar ved vern

Føremålet med vernet er å ta vare på dei viktige naturkvalitetane. Det vil seie at det ikkje vil vere mogleg med ny utbygging eller aktivitetar som kan skade verneverdiane innafor området. Eit vern vil gje forvaltninga betre moglegheiter til å støtta opp om tradisjonell landbruksdrift som beiting i området, noko som også artsmangfaldet på Hovaneset er avhengige av.

På grunn av at ein sentral del av føremålet med vernet vil vere å sikra viktig raste - og hekkeområde for fugl, ønskjer vi ikkje at det skal vere ope for jakt i verneområdet. Det har heller ikkje vore vanleg i tilsvarende område ved tidlegare verneplanar. Vidare vil det vere nødvendig med forbod mot bruk av kunstgjødsel, fordi det vil vere svært negativt påverknad for dei trua beitemarksoppene i naturbeitemarka.

Andre aktivitetar vil vi kunne gje løyve til etter nærare dialog med søkjar. Det kan til dømes vere å halde ved like grøfter knyt til dyrka mark, motorferdsle til ulike nødvendige føremål og tiltak knytt til kulturminne. Bruken av omkringliggjande område vil kunna vera som før.

Erstatning

Grunneigarar og rettshavarar har rett til erstatning frå staten for økonomisk tap når eit vern medfører ei vanskeliggjering av igangverande bruk etter naturmangfaldlova § 50. Grunneigar vil ha ein frist på fire månader etter vernevedtaket til å fremje skriftleg krav om erstatning til Miljødirektoratet, jf. naturmangfaldlova § 51. Då er det Miljødirektoratet som har ansvaret for å sørgje for at det vert gjort erstatningsvurdering for grunneigar.

Vidare prosess

Etter denne oppstartsmeldinga vil vi gå gjennom alle innkomne innspel. Då vil vi også vurdere om det er trong for å korrigeringar i verneframlegget med bakgrunn i innspela. Neste etappe i verneprosessen vil vere høyring. Då vil vi presentere eit oppdatert verneforslag som også inkluderer utkast til vernereglar og oppdatert vernekart.

Ope informasjonsmøte tysdag 5. mars

I samband med start av vernearbeid ønskjer vi å invitere til ope informasjonsmøte tysdag den 5. mars frå kl 18.00 på Samhald på Rommetveit i Stord. Møtet vil også omfatta start av vernearbeid for Leiro på Huglo.

Det gjev oss høve å betre informera om kvifor vi ønskjer å verna dette området, og svare på spørsmål. Vi håpar også å få meir informasjon frå de som er lokalkjente om bruken av området og tips om det er lokale interesser eller tema vi må greie ut nærare.

Frist for uttale er 12. april 2024

Du kan også finne meir informasjon om arbeidet på nettstaden vår under «høyringar» ved å følgje denne adressa: <https://www.statsforvalteren.no/nn/vestland/hoyringar/>

Du kan også lese meir om [oppdraget om supplerande vern her](#) og sjå meir nøyaktige digitale kartskisser og [bilete frå alle dei andre kandidatområda i Vestland](#), og bakgrunnsdokument for dette oppdraget vårt.

Frist for å koma med uttale [til denne oppstartsmeldinga er 12. april 2024](#). Det vil også vere høve for å kome med uttale etter høyringa seinare i verneprosessen.

Dersom det er ytterlegare spørsmål kan ein ta direkte kontakt med sakshandsamar på e-post magnus.steinsvag@statsforvaltaren.no eller telefon 55 57 23 25.

Adresselista til dette brevet er invitasjonen er henta ut frå eigedomsregisteret. Dersom de finn feil eller manglar ved adresselista sett vi stor pris på å få attendemelding om det. Det er viktig for oss å nå ut til alle grunneigarane med informasjon.

Med helsing

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Eline Orheim
seksjonsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Forslag Vernekart

Kopi: Miljødirektoratet

Mottakarliste:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Fiskeridirektoratet
Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE
Landbruksdirektoratet
Direktoratet for mineralforvaltning med
Bergmesteren for Svalbard
Vestland fylkeskommune
Luftfartstilsynet
Forsvarsbygg
Avinor
Kystverket
NTNU
Høgskulen på Vestlandet
Norsk institutt for bioøkonomi
Forum for Natur og Friluftsliv i Hordaland v/
Bergen Turlag
Det norske skogselskap
Den Norske Turistforening
Forum for Natur og Friluftsliv i Sogn og
Fjordane
Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening
Fortidsminneforeningen
Friluftslivets Fellesorganisasjon
Friluftsrådenes Landsforbund
Havforskningsinstituttet
Norsk institutt for naturforskning
KS - Kommunesektorens organisasjon
Natur og ungdom
NHO Reiseliv
Norges Bondelag
Norges Dykkeforbund
Sør-Norges Fiskarlag
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges Geologiske Undersøkelse
Norges Handikapforbund
Norges Kystfiskarlag
Norges Miljøvernforbund
Norges Naturvernforbund
Norges Orienteringsforbund
Norges Skogeierforbund
Norsk Biologforening
Norsk Bergindustri
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Botanisk Forening
Norsk Industri
Norsk Organisasjon for Terrengsykling NOTS
Norsk Ornitologisk Forening

Norsk Sau og Geit
Norskog
Norsk Zoologisk Forening
Sabima
Statens Kartverk
Statkraft SF
Statnett SF
Universitetet i Bergen
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske
universitet
WWF Verdens naturfond
Naturhistorisk museum
Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet
Vegdirektoratet
Stadnamntenesta på Vestlandet
BØMLO OG STORD BONDE OG
SMÅBRUKARLAG
Stord Bondelag
STORD SAU OG GEIT
BIRDLIFE NORGE - SUNNHORDLAND
LOKALLAG
HØGSKULEN PÅ VESTLANDET
SUNHORDLAND BOTANISKE FORENING
STORD SOGELAG
STORD-FITJAR TURLAG
STORDØY JEGER- OG FISKARLAG
STORD KOMMUNE
Bodil Haga Helland
Harald Haga
ROMMETVEIT BÅTLAG
Ragnhild Kloster Rommetveit
Hans Aarbø
Magnhild Agdestein
Kjetil Sele
Finn Botnen
Anne Karin Jansen
Ole Yttredal
Ruth Jørgensen
Eldbjørg Lie Jørgensen